

Pismo
Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych
Uniwersytetu Jagiellońskiego

POLITEJA

101
2026

Publikacja dofinansowana przez
Wydział Studiów Międzynarodowych
i Politycznych Uniwersytetu
Jagiellońskiego w ramach
Programu Strategicznego
Inicjatywa Doskonałości
w Uniwersytecie Jagiellońskim.
Nr PSP: U1U/W22/NS/19.

© Copyright by Wydział Studiów
Międzynarodowych i Politycznych
Uniwersytetu Jagiellońskiego
and individual authors, 2026

Publikacja wydana w dwóch wersjach:
elektronicznej i drukowanej. Wersją
pierwotną jest format elektroniczny

POLITEJA

Pismo Wydziału Studiów
Międzynarodowych i Politycznych
Uniwersytetu Jagiellońskiego
ul. Władysława Reymonta 4,
30-059 Kraków
tel. 12 663 15 65, 12 664 15 64
redakcja.politeja@uj.edu.pl
<https://journals.akademicka.pl/politeja>

Wydawca:
Księgarnia Akademicka sp. z o.o.
ul. św. Anny 6, 31-008 Kraków
tel. 12 431 27 43
journals@akademicka.pl
<https://journals.akademicka.pl>

ISSN 1733-6716

Redakcja tekstów:
Magda Kowalewicz (j. polski)
Lily Buchanan (j. angielski)

Projekt okładki: Łukasz Fyderek

Skład i łamanie: ANATTA.pl

Nakład: 60 egz.

RECENZENCI

- Nadia Gergało-Dąbek** (Uniwersytet Marii
Curie-Skłodowskiej)
- Marek Górka** (Politechnika Krakowska)
- Agnieszka Grzelak** (Akademia Leona Koźmińskiego)
- Łukasz Jakubiak** (Uniwersytet Jagielloński)
- Mateusz Kamionka** (Uniwersytet Jagielloński)
- Rafał Kęsek** (Uniwersytet Jagielloński)
- Mirella Korzeniewska-Wiszniewska** (Uniwersytet
Jagielloński)
- Anna Kosińska** (Uniwersytet Szczeciński)
- Magdalena Kozub-Karkut** (Uniwersytet Jagielloński)
- Ireneusz Kraś** (Uniwersytet Jana Kochanowskiego
w Kielcach)
- Brygida Kuźniak** (Uniwersytet Jagielloński)
- Witalij Makar** (Czerniowiecki Uniwersytet Narodowy
im. Jurija Fedkowycza)
- Magdalena Marczuk** (Uniwersytet Łódzki)
- Paulina Matera** (Uniwersytet Łódzki)
- Olga Nadskakuła-Kaczmarczyk** (Uniwersytet Papieski
Jana Pawła II w Krakowie)
- Cezary Obracht-Prondzyński** (Uniwersytet Gdański)
- Włodzimierz Osadczy** (Katolicki Uniwersytet Lubelski)
- Beata Piskorska** (Katolicki Uniwersytet Lubelski)
- Janusz Sługocki** (Uniwersytet Szczeciński)
- Łukasz Szulc** (University of Manchester)
- Przemysław Tacik** (Uniwersytet Jagielloński)
- Dorota Elżbieta Wereda** (Uniwersytet w Siedlcach)
- Lidia Zessin-Jurek** (Stockton University)

Pismo Wydziału Studiów Międzynarodowych
i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego

POLITEJA

NR 1(101)

KRAKÓW 2026

RADA PROGRAMOWA

Prof. Jerzy Axer (Uniwersytet Warszawski)

Prof. Andrea Ciampani (Libera Università Maria Ss. Assunta, Roma)

Prof. Břetislav Dančák (Masaryk University, Brno)

Prof. Rahul Peter Das (Martin-Luther-Universität, Halle-Wittenberg)

Prof. Taras Finikov (KROK University, Kyiv)

Prof. Ferenc Hörcher (National University of Public Service, Budapest)

Prof. Alvydas Jokubaitis (Vilnius University)

Prof. Zdzisław Mach (Instytut Studiów Europejskich)

Prof. Andrzej Mania (Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ)

Prof. Tadeusz Paleczny (Instytut Studiów Międzykulturowych UJ)

Prof. Dorota Prasałowicz (Instytut Amerykanistyki i Studiów Polonijnych UJ)

Prof. Anna Rażny (Instytut Rosji i Europy Wschodniej UJ)

Prof. John Robertson (University of Cambridge)

Prof. Irena Stawowy-Kawka (Instytut Nauk Politycznych i Stosunków
Międzynarodowych UJ)

Prof. Noël O'Sullivan (University of Hull)

Prof. Bogdan Szlachta (Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ)

Prof. Adam Walaszek (Instytut Amerykanistyki i Studiów Polonijnych UJ)

REDAKTOR NACZELNY CZASOPISMA

Dr hab. Arkadiusz Górniewicz, prof. UJ

(Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ)

SEKRETARZ REDAKCJI CZASOPISMA

Dr Anna Winkler

(Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ)

SPIS TREŚCI

- 5 *Pro memoria* prof. dr. hab. Czesława Porębskiego (3.06.1945 – 26.10.2025)

ARTYKUŁY

- 11 **Andréa Delestrade**, *The Myth of Europa: Europe's Universality in the Face of Sexual Difference*
- 33 **Piotr Obacz**, *Nauki polityczne wobec kwestii UFO/UAP i życia pozaziemskiego*
- 59 **Mateusz Filary-Szczepanik**, *Ku dialogicznemu pluralizmowi w nauce o stosunkach międzynarodowych – o roli, substancji i konsekwencjach podstaw metateoretycznych w praktyce badawczej*
- 81 **Rafał Kopeć**, „Nuklearna gąbka” – dylematy wokół lądowej gąbki amerykańskiej strategicznej triady nuklearnej
- 105 **Agnieszka Pawłowska, Anna Kołomycew, Bogusław Kotarba**, *Wotum zaufania – referendum odwoławcze – wybory. Kompatybilność i skuteczność mechanizmów rozliczalności organów samorządowych (na przykładzie wybranych gmin w Polsce)*
- 133 **Andrzej Demczuk**, *The Ability to Influence: Understanding the Core Determinants of International Leadership in the 21st Century*
- 157 **Wojciech Mincewicz**, *Bitcoin jako komponent systemu pieniężnego. Wspolecznienie, dyfuzja technologii i przeobrażenia społeczno-polityczne*
- 175 **Denys Pilipowicz**, *Kult św. Józafata Kuncewicza w Kościele rzymskokatolickim w Polsce – między religią a ideologią*
- 201 **Katarzyna Warmińska-Zygmunt**, *Legal Recognition and Ethnic Identity: The 2005 Act on National and Ethnic Minorities and Regional Language*
- 219 **Paweł Pietnoczka**, *Polityka językowa w niepodległej Ukrainie – między zwiększeniem statusu języka rosyjskiego a zapewnieniem wsparcia językowi ukraińskiemu*
- 247 **Marcin Gabryś, Anna Reczyńska**, *Wsparcie Kanady dla uchodźców z Ukrainy. Analiza działań z lat 2022-2024*

- 267 **Gleb Trufanov**, *Russian Discursive Transits in the Context of the Russo-Ukrainian War*
- 291 **Monika Trojanowska-Strzęboszewska**, *Border Control Culture on the Polish-Belarusian Border in 2021-2023: Material, Normative and Symbolic Dimensions*
- 319 **Muhamed Jashari**, *Russian and Chinese Soft Power in North Macedonia: Institutional Activities of the Confucius Institute and Fond Russkiy Mir*
- 335 **Krzysztof Freliszka**, *Dominik Lasok, polsko-brytyjski prawnik i filozof. Życie, twórczość i idee*